

სპირაქულ-ეკონომიკური
მეცნიერება
და
ტექნოლოგიები

№4

**თბილისი
2015**

სბრარულ-ეკონომიკური
მეცნიერება
და
ტექნოლოგიები

№4

თბილისი
2015

**საგარეო-ეკონომიკური
მეცნიერება და ტექნოლოგიები**
2015 №4 (29)

საერთაშორისო სამეცნიერო-
მეთოდოლოგიური და პრაქტიკული,
ყოველკვარტალური რეფერირებული
ჟურნალი

**Agrarian-economic
Science and Technologies**
2015 №4 (29)

International Scientific-
Methodological and Applied,
Quarterly Referenced Journal

**Аграрно-экономическая
наука и технологии**
2015 №4 (29)

Международный научно-
методологический и практический,
ежеквартальный реферированный
журнал

ჟურნალი დაფუძნებულია და გამოდის

2008 წლიდან, ყოველკვარტალურად

Journal was Founded in 2008
and is issued quarterly

599-22-75-50

E-mail: areal 55555@gmail.com

www. gaas.dsl.ge

Tbilisi- Tbilisi
2015

ომარ ქეშელაშვილი

სარედაქციო—სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე და მთავარი რედაქტორი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

O. Keshelashvili

Editor in chief and Head of Editor-Scientific Board; Doctor of Economic Sciences; Professor; Academician of the Academy of Agricultural Sciences

1. ეკონომიკა და ბიზნესი

Economics and Business

ეკონომიკის ახალი თვალსაზრისი (დღევანდელი ახალ ეკონომიკურ მემანის მოითხოვს)

ომარ ქეშელაშვილი

ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა
აკადემიის აკადემიკოსი,

რეფერატი (ინტერნეტული ვერსია)

ეკონომიკის განვითარება, არსებული და ახლად შესაქმნელი პირობებისა და პოტენციური შესაძლებლობების ეფექტური გამოყენებისა და სოციალური მოთხოვნების თანხედრის პრინციპს ემყარება.

დღევანდელამდე, ამის რეალიზაციას დიდი წინააღმდეგობები ახლდა თან. გაუმართავი და ხშირ შემთხვევაში მიუღებელი ეკონომიკური მექანიზმი თვალშისაცემ და აშკარა დისპროპორციებს ქმნიდა და ახლაც ქმნის ეკონომიკაში, გამოუყენებელი რჩება დიდძალი რესურსი და საშუალება, ამას თან ახლავს ფარული ეკონომიკა და იქმნება არაბუნებრივი, ძალად შექმნილი წრედი, რომლიდანაც თავის დაღწევა თადათან უფრო ძნელდება.

მძიმე ეკონომიკური ვითარება სახელმწიფომ ჯერ ვერ დაძლია. მეჩვენება, რომ ეკონომიკა არასწორი სისტემური მოდელით იმართება, კარგად არ არის დანახული პრიორიტეტები, დასაბუთებულად ვერ არის შერჩეული მისი რეალიზაციის გზები.

საქართველოს შეუძლია ძლიერი ეკონომიკისა და მაღალგანვითარებული ქვეყანა გახდეს. ამის საფუძველს იძლევა:

- მრავალმხრივი და უნიკალური ნიადაგურ-კლიმატური პირობები (საგულისხმოა, რომ საქართველოში გვხვდება თიქმის ყველა ტიპის ნიადაგი, რაც განფენილია მთელ პოსტსაბჭოურ სივრცეზე), ამასთან აქტიურ ტემპერატურათა ჯამში საშუალებას იძლევა დაბლობ ადგილებში, წვილიწადში, სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ორი-სამი მოსავალი მივიღოთ;

- მდიდარი ჰიდროლოგიური პოტენციალი (საქართველოში 25 ათასი დიდი და მცირე მდინარეა, რომელთა ენერჯისაც რაციონალური გამოყენება სჭირდება);

- მეურნეობის გაძლიერების მდიდარი ისტორიულ-ეთნოგრაფიული ტრადიციები, რომელიც ცალკეული ზონის მიხედვით მკვეთრად განსხვავებული ნიშნებით ხასიათდება;

- საუკუნეების მანძილზე გამოყვანილი და ჩვენს პირობებს მორგებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ენდემური და აბორიგენული ჯიშები (ხორბლის, ვაზის, ხეხილის და სხვა);

- მდიდარი, მთელი წლის განმავლობაში ფუნქციონირებადი, მსოფლიო დონის რეკრეაციული რესურსები, წიაღისეული მარაგი, ტყის რესურსები, მრავალფეროვანი ფლორა და ფაუნა და ა.შ;

- მდიდარი ინტელექტუალური (მეცნიერული, კულტურული და სხვა) პოტენციალი, რაც განსაკუთრებით საყურადღებოა;

ერთ-ერთი მთავარი და უპირველესი ამოცანაა თანამედროვე პრინციპებზე და რეალურ პირობებზე მორგებული, გამართული და კომპლექსური ეკონომიკური მექანიზმის შემუშავება. გამოკვეთილად უნდა ითქვას, რომ ქვეყანას მართავს არა პრეზიდენტი და მთავრობა, არამედ ეკონომიკური მექანიზმი;

განსაკუთრებული პრიორიტეტი უნდა მიეცეს მეცნიერებას. მიჩნეულია, რომ ქვეყნების სიძლიერის ერთ-ერთი პარამეტრი მეცნიერტევადობაა, რაც ჩვენთან ძალზე დაბალია. სწორედ მეცნიერებამ უნდა შექმნას ის მთავარი, რაც ქვეყნის ეკონომიკას სჭირდება.

პრიორიტეტული სფეროა ტექნოლოგიური გარდაქმნები. XXI საუკუნე ტექნოლოგიების სრულყოფის საუკუნეა. ჩვენი ეკონომიკის წინსვლის ერთ-ერთი გასაღები სწორედ ტექნოლოგიურ არსენალში დევს. ტექნოლოგიური სრულყოფა, ყველგან და ყველაფერში—ასეთი უნდა იყოს ჩვენი მოწოდება.

Economic Point of View **(The current situation requires a new economic mechanism)**

O. Keshelashvili

Doctor of Economic Sciences, professor,
Academician of the Georgian Academy
of Agricultural Sciences

Abstract **(Internet Version)**

Economic development, and the newly-created conditions and opportunities for effective use of the potential and social requirements based on the principle of coincidence.

Over time, the realization of the great contradictions ties. Faulty and often striking and obvious distortions created an unacceptable economic mechanism, and still the economy, remains a large amount of unused resources and opportunities, it is accompanied by the hidden economy and created unnatural force native circuit, from which escape is getting more difficult.

The state has not yet overcome the difficult economic situation. It seems to me that the economy of the system model is held invalid, is not well seen by the priorities, is chosen for its practice can not be justified.

Georgia can become the strongest economy and a highly developed country. It provides a basis for:

- Versatile and unique soil - climatic conditions (It is noteworthy that Georgia can be found in almost every type of soil, which is present throughout the post-Soviet sirvtse), the addition of active temperatures allows the lowland areas, tselidad in agriculture - agricultural cultures of two - three crops get;

- Rich hydrological potential (Georgia, 25 thousand large and small rivers, which are the rational use of energy needs);

- Running the household of a rich historical - ethnographic traditions, which differ significantly from the salient features of each zone;

- Bred over the centuries and adapted to our conditions - Agricultural cultures endemic and indigenous species (wheat, vines, fruit trees, etc.);

- Rich, operating throughout the year, world-class recreational resources, mineral reserves, forest resources, diverse flora and fauna, etc. ;

- Rich intellectual (scientific, cultural and other) potential, which is of particular interest;

- One of the main and primary task of the modern principles and adjusted in real terms, and the complex economic mechanism should be clearly stated that the country is governed not by the President and the government, but also the economic mechanism.

Special priority should be given to science. It is assumed that countries sidzieris - one option metsniertevadobaa, which we are very low. That's the science to establish what the economy needs.

The priority areas for technological transformation. In the 21st century the century of technology improvement. Our economy going forward - one of the key technological arsenal of lies. Technological improvement everywhere and in everything - has to be our vocation.

2. აგრარული ეკონომიკა

Agrarian Economy

მინერალური სასუქების გამოყენების ეფექტიანობა სათიბ-საძოვრებზე

გ.ქვარცხავა
სტუ პროფესორი,
თ.ლაჭყევიანი
ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი,
ვ.ზეიკიძე
ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი

რეზიუმე (ინტერნეტული ვერსია)

ბუნებრივ სათიბ-საძოვრების, ისე როგორც ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მაღალი მოსავლიანობა გაპირობებულია ოთხი ძირითადი ფაქტორის: წყლის, საკვები ნივთიერებების, სინათლისა და სითბოს მოქმედების ოპტიმალური პირობების შექმნით.

ცნობილია, რომ მცენარე შეიცავს 75-ზე მეტ ქიმიურ ელემენტს, მათგან სამ ელემენტზე მოდის მცენარის მშრალი მასის 93,5 %, -ესენია ნახშირბადი (45 %), ჟანგბადი (42 %) და წყალბადი (6,5%).

მცენარის კვებისა და ზრდა-განვითარებისათვის უპირველესი მნიშვნელობა აქვს აზოტს, ფოსფორსა და კალიუმს. სწორედ ამ ელემენტების შემცველი შენაერთები წარმოადგენენ სოფლის მეურნეობაში გამოყენებულ ძირითად მინერალურ სასუქებს.

The efficiency of the use of mineral fertilizers on hayfields and pastures

G. kvartskhava
Gtu, Professor
T.lachkepani
economy akademik Doctor
V.zeikidze
Economy akademik Doctor.

Abstract (Internet Version)

The efficiency of the use of mineral fertilizers in meadows and pastures
Increase in agricultural production is important to respect the existing resources
gamoqeneba.am mineral fertilizers natural grassland-entrance

Dzovrebis raising productivity in the case, which has a great role belongs
to the animal's strong base, livestock insurance and maghalquatiani food
supply, which ultimately affects the productivity of the staff.

3. საბანკო და სავალუტო სისტემა

Banking and Currency System

საქართველოს საგადასვლელი ბალანსი და აგრარული სფეროს როლი მისი გაუმჯობესების მიმართულებით

ომარ ქეშელაშვილი

ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა
აკადემიის აკადემიკოსი,

რეზიუმე

(ინტერნეტული ვერსია)

როგორც ცნობილია, ქვეყნის საგადასვლელი ბალანსი და განსაკუთრებით მისი შემადგენელი სავალუტო ბალანსი, მეტად დაძვირებული მდგომარეობაშია. კერძოდ, მთელ სავალუტო ბრუნვაში იმპორტის ხვედრითი წილი 80 პროცენტს აღემატება. მართალია სასურსათო პროდუქტები იმპორტში არც თუ ისე მაღალი წილითაა წარმოდგენილი, იგი 15 პროცენტს არ აღემატება, მაგრამ ამ სფეროში არსებობს რეზერვები, რომელთა ამოქმედებაც მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებდა ამ სფეროს.

საექსპორტო წარმოების განვითარებას შემდეგი გარემოებები აფერხებს:

1. საბანკო რესურსები ნაკლებად არის საექსპორტო წარმოებისათვის ხელმისაწვდომი და, საერთოდ, არ არის ექსიმ-ბანკების სტილის სისტემა საბანკო სექტორში, როცა მას მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს აშშ-ს, თურქეთისა და სხვა წამყვანი ქვეყნების ეკონომიკის სისტემებში, ბანკები განსაკუთრებულად არ მუშაობენ საექსპორტო პროექტებზე;

2. ძალზე მაღალია სავალუტო ადმინისტრაციის შემოწმების სიხშირე, რაც უდაოდ დაბლა სცემს საექსპორტო წარმოების ნაყოფიერებას. ასევე, არასრულყოფილია დავების განხილვის საკითხი და სასამართლო სისტემა ბარიერია ბიზნესის განვითარებისათვის.

3. ინფრასტრუქტურული და ენერგეტიკული საკითხი ხდება ერთ-ერთი ხელის შეშლელი ფაქტორი, რაც აფერხებს საექსპორტო წარმოების განვითარებას. მათ შორისაა ტრანსპორტის განვითარების დაბალი დონეც.

4. ჰონგ-კონგიდან ფოთამდე 20-ფუთიანი კონტეინერის ჩამოტანა 1000 დოლარი ჯდება. იმპორტიორს იგივე თანხა უჯდება მისი ფოთიდან თბილისამდე გადაადგილებაშიც. ასევეა საექსპორტო სიტუაციაშიც. ამას ხელს უწყობს არასრულყოფილი სატრანსპორტო დაზღვევის საქმეც;

5. ბიზნესის გაუთვითცნობიერებლობა იმ პრეფერენციებში, რაც დასავლეთის ბაზარს გააჩნია;

6. საექსპორტო ხელშეწყობა, როგორც ასეთის, არარსებობა.

ქვეყანაში შემოტანილ პროდუქციაში მიახლოებითი გათვლებით, სასურსათო პროდუქციაზე მოდის 13,1 პროცენტი.

გადაუღებელ ამოცანად მიგვაჩნია საქართველოში პროტექციონისტული პოლიტიკის გატარება. ამ მიზანს უნდა ემსახურებოდეს საბაჟო სისტემაში ექსპორტ-იმპორტის აღრიცხვაში არსებული ნეგატიური ტენდენციების აღმოფხვრა, კონტრაბანდის წინააღმდეგ ქმედითი ზომების გატარება, საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანზიტად გამავალი ტვირთის კონტროლი და ე.წ. „ფიქტიური ტრანზიტისაგან“ შიდა ბაზრის დაცვა.

The agricultural sector role and improving the balance of payments

O. Keshelashvili

Doctor of Economic Sciences, professor,
Academician of the Georgian Academy
of Agricultural Sciences

Abstract (Internet Version)

It is known that country's balance of payments and in particular its trade balance is in a very heavy condition. In particular, the trade turnover between the import share of 80 percent. Although the import of food products are not so high, it is no more than 15 percent, but in this area there are reserves, which have significantly improved the operation of this sector.

The development of export production is impeded by the following circumstances:

1. Bank resources are less export production available and, in general, is not Exim-bank-style system in the banking sector when it has a significant place in the United States, Turkey and other leading economies, banks are particularly not work on exported projects;

2. The tax administration is very high frequencies, which is definitely a down beats export manufacturing productivity. Also, incomplete consideration of the dispute and the court system is a barrier to business development.

3. infrastructure and energy the issue becomes one of the obstacles that hinder the development of export production. They include the low level of transport development.

4. 20-foot container from Hong Kong to Poti brought 1000 dollars. The importer pays the same amount of Poti to Tbilisi gadaadgilebashi. The same is true of the export situation. It contributes to the incomplete vehicle insurance business;

5. awareness of the preferences of the business, which has a market in the West;

6. export promotion, as such, no.

Imported products in the country was estimated that 13.1 per cent of food products falls.

We consider urgent protectionist policies in Georgia. This should serve the purpose of the customs system in the negative trends in exports and imports accounted for the elimination of effective measures against smuggling of goods in transit through the territory of control and the so-called „ Fictitious transit from "internal market protection.

4. კვების მრეწველობა

Food Industry

სანმსახურ-არომატული ნაყოფების შრობის პროცესის ოპტიმიზაცია

ნაზი ალხანაშვილი
აკადემიური დოქტორი
მაია დემენიუკი
აკადემიური დოქტორი

რეზიუმე

(ინტერნეტული ვერსია)

სანმსახურად და სამკურნალო მიზნით გამოიყენება ბალახოვანი სანმსახურ-არომატული ნედლეულის სხვადასხვა ვეგეტაციური ნაწილი: ფესვები, ყვავილები, მიწისზედა ნაწილი, ნაყოფები (თესვები); ამასთან, ნაყოფები სხვა ვეგეტაციურ ნაწილებთან შედარებით უფრო მდიდარია მიზნობრივი კომპონენტებით და უფრო ხანგრძლივად ინარჩუნებენ საწყის თვისებებს და სხვა თანაბარ პირობებში აკეთილშობილებენ კვების პროდუქტების მეტ რაოდენობას. აღნიშნულის გამო კვლევის ობიექტად შერჩეული იქნა კამის, ცერცოს, ოხრახუმის და ნიახურის ნაყოფები.

მოსავლის აღებისას სანმსახურ-არომატული სამკურნალო ნაყოფების ტენიანობა მაღალია, რის გამოც მათში გრძელდება ფერმენტების მოქმედება. ბიოლოგიურად აქტიური ნივთიერებების შენარჩუნების, ფერმენტული და მიკრობული პროცესების მინიმუმამდე დასაყვანად სანმსახურ-არომატული ნაყოფები მოსავლის აღებისთანავე უნდა გაშრეს. კვების მრეწველობის კვლევით ინსტიტუტში დამუშავდა სანმსახურ-არომატული სამკურნალო ნაყოფების ბუნებრივი და ხელოვნური შრობის ტექნოლოგიები; დადგინდა ხელოვნური შრობის ოპტიმალური რეჟიმები და შესწავლილ იქნა ნაყოფების ძირითადი ფიზიკურ-ქიმიური მაჩვენებლები შრობამდე და შრობის შემდეგ.

Drying Process Optimization for Spicy-Aromatic Fruits

Nazi Alkhanashvili

Academic doctor

Maia Demenyk

Academic doctor

Abstract (Internet Version)

As spices and for curing effect they use different vegetative parts of herbaceous spicy-aromatic raw materials: roots, flowers, over ground part, fruits (seeds); at the same time, the fruits compared to vegetative parts are enriched with target components, they durably keep the initial features and other things being equal, refine more nutrition products. Because of the mentioned, the research object were selected the fennel, parsley, celery.

When collecting crops, the humidity of the spicy-aromatic curing plants is high, because of it the ferments continue to act in them. In order to minimize the microbe and ferment processes, and for the active subjects retention, the spicy-aromatic curing plants must be dried immediately after harvesting. In the research institute of the food industry they have drawn up the technologies of natural and artificial drying of the spicy-aromatic curing plants; the optimal regimes for artificial drying were established and the key physico-chemical features of the fruits before and after the drying process were studied.

5. უწყვეტი სწავლების დარბაზი

Conctant Studying Hall

უძღვება ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, აკადემიკოსი
ომარ ქეშელაშვილი

ლექცია 15. მარკეტინგი

15.10. ბაზრის სემანტატიკა

15.11. პრობნოზირება და რისკის ფაქტორი

15.12. მარკეტინგული კომუნიკატიკა

6. საკონსულტაციო დარბაზი

Consultation Hall

**6.1. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მიწათმოქმედებისა და მემცენარეობის საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიკოსი გ.ცაგურიშვილი,
წევრ-კორესპონდენტი ო.ლიპარტელიანი

**6.2. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მევენახეობისა და მხილწეობის საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიკოსი ნ.ჩხარტიშვილი,
აკადემიკოსი ი.ვასაძე,
აკადემიკოსი გ.ბადრიშვილი,
აკადემიკოსი ვ.კვალიაშვილი

**6.3. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მეჩაიეობის საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიკოსი ვ.ცანავა,
აკადემიკოსი თ.კუნჭულია

**6.4. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მეცნიტრუსეობისა და სუბტროპიკული მესილეობის
საზიი**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
წვერ-კორესპონდენტი რ.ჯაბნიძე

**6.5. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მეზოსტნეობა-მეზალჩეობისა და მემკარტოფილეობის
საზიი**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიური დოქტორი ნ.კაკაბაძე

**6.6. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
ტიმენიკური კულტურების საზიი**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიური დოქტორი ნ.კაკაბაძე

**6.7. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები**

**მიწის მართვისა და საადგილმამულო
ურთიერთობათა საზიი**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,

აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
პროფ. ნ.ტურაბელიძე,
აკად. დოქტორი თ.ჩიკვაძე

**6.8. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პრობნოზული მიმართულებები
ნიადაგის ღაცვისა და მისი ნაყოფიერების
შენარჩუნება-ამაღლების საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიკოსი გ.მარგველაშვილი

**6.9. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პრობნოზული მიმართულებები
სასოფლო-სამეურნეო ჰიდროტექნიკური
მელიორაციის საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
პროფ. ი.ყრუაშვილი

**6.10. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პრობნოზული მიმართულებები
მცენარეთა ღაცვის საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი

**6.11. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პრობნოზული მიმართულებები
აბრომპკობობის საზიით**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
წევრ-კორესპონდენტი თ.თურმანიძე

**6.12. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მმქანიზაციისა და ელემენტიზაციის საზიტი**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიკოსი რ.მასარობლიძე,
წევრ-კორესპონდენტი ე.შაფაქიძე

**6.13. სოფლის მეურნეობის მეცნიერების
ბანკითარების პროგნოზული მიმართულებები
მეცხოველებიის საზიტი**

აკადემიკოსი გ.ალექსიძე,
აკადემიკოსი გ.ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ო.ქეშელაშვილი,
აკადემიკოსი ჯ.გუგუშვილი,
აკადემიური დოქტორი ა.გიორგაძე

**6.14. აბრარულ სვიროში ემსკერტია შერჩევის
საჭირიება, მინიჭების კრიტიერიუმები და
უფლებება-მოვალეობები**

აკადემიკოსი გურამ ალექსიძე,
აკადემიკოსი გივი ჯაფარიძე,
აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი

7. ბაკალავრთა ღარბანი

Bachelor`s Hall

**ინდუსტრიალიზაციისა და არაემპათური
გარემოს დაცვითი კანონმდებლობის
ერთობლივი გავლენა ქვეყნის ეკოლოგიაზე**

**გიორგი ხიდეშელი.
გორა ლობჟანიძე.
მარი ჯავახიშვილი**

რეფერატი

(ინტერნეტული ვერსია)

სტატიაში განხილულია პროცესები, რომელიც უკავშირდება ინდუსტრიალიზაციას და რომელსაც აქვს გარკვეული გავლენა გარემოზე.

თანამედროვე მსოფლიო, წარმოუდგენელია დიდი ინდუსტრიებისა და გლობალური ეკონომიკის გარეშე. სტატიაში განხილულია ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის მაგალითი, რადგან ეს უკანასკნელი ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული და ეკონომიკურად განვითარებული ქვეყანაა, მისი სწრაფად მზარდი ეკონომიკა უმთავრესად დამოკიდებულია დიდ ინდუსტრიებზე.

სტატიაში წამოყენებულია ის უმთავრესი ეკოლოგიური პრობლემები, რომელსაც დღეს ჩინეთში ვხვდებით. მოცემულია ჩინეთში არსებული გარემოსდაცვითი კანონმდებლობისა და რეგულაციების მოკლე ანალიზი, რადგანაც მიგვაჩნია, რომ ეს უკანასკნელი არის სახელმწიფო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი საშუალება, რომლითაც შესაძლებელია თავიდან ავიცილოთ უდიდესი ეკოლოგიური პრობლემები.

მდგრადი განვითარების მიზნების მიხედვით გაეროს წევრი თითოეული ქვეყანა ვალდებულია დაარეგულიროს ინდუსტრიული პროცესები იმისათვის, რომ გაუფრთხილდნენ გარემოს. ჩინეთი დიდი ხანია უკვე ახორციელებს საკმაოდ აქტიურ პოლიტიკას, თუმცა ნათელია, რომ ჯერ კიდევ არსებობს საკმაოდ საშიში და სარისკო პრობლემები.

The joint influence of Industrialization and ineffective environmental legislation on country's ecology

Abstract

(Internet Version)

**Giorgi Khidesheli
Gocha Lobjanidze
Mari Javakhishvili**

The article considers processes connected to the industrialization and their impact on the environment. It is just impossible imagine the contemporary world without large industries and the global economy. We have discussed the case of the People's Republic of China, as it is one of the most successful and economically developed country and their fast growing economy is mainly depended on big industries. We reviewed the main environmental problems which we face in China nowadays. Furthermore, we made a short analysis of the environmental law and regulations in China. As we consider it very important mean of the country's policy to avoid the biggest environmental problems. According to the sustainable development goals each UN member country has to regulate industrial processes in order to save the ecology. China has been implementing environmental policy but it is clear that here still exist very hazardous problems.

1. ეკონომიკა და ბიზნესი- Economics and Business	
ომარ ქეშელაშვილი -ეკონომიკის ახალი თვალსაწიერი (დღევანდელი ახალ ეკონომიკურ მექანიზმს მოითხოვს)	6
O. Keshelashvili- Economic Point of View (The current situation requires a new economic mechanism)	12
2. აგრარული ეკონომიკა-Agrarian Economy	14
გ.ქვარცხავა, თ.ლაჭყევიანი, ვ.ზეიკიძე -მინერალური სასუქების გამოყენების ეფექტიანობა სათიბ-საძოვრებზე	14
G. kvartskhava, T.lachkepiani, V.zeikidze- The efficiency of the use of mineral fertilizers on hayfields and pastures	17
3. საბანკო და სავალუტო სისტემა-Banking and Currency System	18
ომარ ქეშელაშვილი -საქართველოს საგადასდელი ბალანსი და აგრარული სფეროს როლი მისი გაუმჯობესების მიმართულებით..	18
O. Keshelashvili- The agricultural sector role and improving the balance of payments	23
4. კვების მრეწველობა- Food Industry	24
ნაზი ალხანაშვილი, მაია დემენიუკი სანელებელ-არომატული ნაყოფების შრობის პროცესის ოპტიმიზაცია	24
Nazi Alkhanashvili, Maia Demenyk- Drying Process Optimization for Spicy-Aromatic Fruits	29
5. უწყვეტი სწავლების დარბაზი- Conctant Studying Hall	30
ლექცია 15. მარკეტინგი	30
15.10. ბაზრის სეგმენტაცია	30
15.11. პროგნოზირება და რისკის ფაქტორი	31
15.12. მარკეტინგული კომუნიკაცია	32
6. საკონსულტაციო დარბაზი-Consultation Hall	33
6.1. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, გ.ცაგურიშვილი, ო.ლიპარტელიანი -სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მიწათმოქმედებისა და მემცენარეობის ხაზით	33
6.2. გალექსიძე,გ.ჯაფარიძე,ო.ქეშელაშვილი, ნ.ჩხარტიშვილი, ი.ვასაძე, გ.ბადრიშვილი, ვ.კვალიაშვილი -სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მევენახეობისა და მეხილეობის ხაზით	36

6.3. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, ვ.ცანავა, თ.კუნჭულია- სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მეჩაიეობის საზით	39
6.4.გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, რ.ჯაბნიძე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მეციტრუსელობისა და სუბტროპიკული მეხილეობის საზით	40
6.5. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, ნ.კაკაბაძე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მებოსტნეობა-მებაღეობისა და მეკარტოფილეობის საზით.....	42
6.6. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, ნ.კაკაბაძე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები ტექნიკური კულტურების საზით.....	44
6.7. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, ნ.ტურაბელიძე, თ.ჩიკვაძე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მიწის მართვისა და საადგილმამულო ურთიერთობათა საზით	45
6.8. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, გ.მარგველა-შვილი სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები ნიადაგის დაცვისა და მისი ნაყოფიერების შენარჩუნება-ამაღლების საზით	46
6.9. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, ი.ყრუაშვილი სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები სასოფლო-სამეურნეო ჰიდროტექნიკური მედიორაციის საზით	48
6.10. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მცენარეთა დაცვის საზით.....	50
6.11. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, თ.თურმანიძე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები აგროეკოლოგიის საზით.....	52
6.12. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, რ.მახარო-ბლიძე, ე.შაფაქიძე სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მექანიზაციისა და ელექტიფიკაციის საზით.....	53

6.13. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი, ჯ.გუგუშვილი, ა.გიორგაძე-სოფლის მეურნეობის მეცნიერების განვითარების პროგნოზული მიმართულებები მეცხოველეობის საზიით	57
6.14. გალექსიძე, გ.ჯაფარიძე, ო.ქეშელაშვილი-აგრარულ სფეროში ექსპერტთა შერჩევის საჭიროება, მინიჭების კრიტერიუმები და უფლებება-მოვალეობები	59
7. ბაკალავრთა დარბაზი- Bachelor`s Hall	64
გიორგი ხიდშელი. გოჩა ლობჯანიძე. მარი ჯავახიშვილი- ინდუსტრიალიზაციისა და არაეფექტური გარემოს დაცვითი კანონმდებლობის ერთობლივი გავლენა ქვეყნის ეკოლოგიაზე	64
Giorgi Khidsheli, Gocha Lobjanidze, Mari Javakhishvili	
The joint influence of Industrialization and ineffective environmental legislation on country`s ecology	73
შინაარსი-CONTENTS	76

2015 წლის IV კვარტალი

ჟურნალის დამფუძნებელი და გამომცემელია

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი.

ჟურნალის გამომცემლები და ფინანსური მხარდამჭერები არიან:

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია (პრეზიდენტი აკადემიკოსი გალექსიძე), შპს-პროფესიონალ კონსულტანტ-თა ჯგუფი (დირექტორი სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი დ.ვეიაშვილი),

საალრიცხო-საგამომცემლო თაბახი 4,8

პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 5.1